

Til § 23.

Ved behandlingen af spørgsmålet om refusion af bisidderudgifter har man måttet lægge til grund, at der efter den gældende bestemmelse er adgang til ved frifindelse at få rimelige udgifter godtgjort. Bestemmelsen og bemærkningerne i betænkningen fra lønningskommissionen af 1954, som foreslog bestemmelsen, indeholder ikke nærmere bidrag til belysning af spørgsmålet om, hvad der kan anses for rimelige udgifter. I praksis er man gået ud fra, at bestemmelsen måtte forstås således, at det i sager om benyttelse af advokatbisidder, som navnlig har givet anledning til refusionsproblemer, dels måtte være en forudsætning, at sagen efter sin beskaffenhed havde gjort det rimeligt at benytte advokatbistand, og dels at den pådragne udgift stod i et rimeligt forhold til sagens genstand og det arbejde, bisidderon havde måttet udføre. En tydeliggørelse af bestemmelsen er ønskelig, og da der endvidere i enkelte sager er fremsat krav om refusion af betydelige udgifter til bisidder, uden at det offentlige har haft nogen indflydelse på valget af bisidder, har man anset det for rigtigt at underkaste de gældende refusionsbestemmelser en nærmere vurdering.

Under overvejelserne har man drøftet muligheden af at anvende en fast advokat, der kunne beskikkes i tjenestemandssager, hvor advokatbistand skønnes nødvendig. En sådan fastlåsning af bisidderforholdene anses dog ikke for heldig. Man kunne dernæst tænke sig en ordning, hvorefter forhørslederen beskikker advokatbisidderne og fastsætter dennes salær ud fra det synspunkt, at advokatbisidder hyppigst vil blive brugt i sager, hvor dommere er forhørsledere. En sådan ordning ville være meget lig den i straffesager gældende, og den af justitsministeriet beskikkede kreds af forsvarere kunne her komme i betragtning. Man finder det dog ikke tilrådeligt at fastsætte regler af et sådant indhold. Der ville herved opstå risiko for at miste den bistand, som fra organisationernes side udøves i disse sager, hvor som tidligere nævnt brug af bisidder fra organisationen som regel vil være fuldt tilstrækkelig. Hertil kommer, at organisationerne hyppigt yder tjenestemanden økonomisk støtte, hvor advokatbistand skønnes fornøden, og derfor kan have rimeligt krav på at være medbestemmende ved valget af advokat.

Som resultat af overvejelserne er man nået frem til, at de principper, som følges ved fastsættelse af salær til beskikkede forsvarere i straffesager, også bør lægges til grund i disciplinærsager, men at administrationen og forhørslederen ikke bør have indflydelse på valget af bisidder. Forhørslederen

bør på begæring afgive en udtalelse om, hvorvidt det har været rimeligt, at tjenestemanden har pådraget sig udgift til bisidder, og om størrelsen af det salær, som efter de anførte principper bør ydes. Det må normalt være administrationen, der indhenter en udtalelse, men en anmodning fra tjenestemanden om, at dette sker, bør ikke afvises.

I tilfælde, hvor sagen slutter med ikendelse af en disciplinærstraf, er der i de gældende bestemmelser adgang til at yde hel eller delvis dækning af bisidderudgifter, hvis disse ellers ville komme til at stå i åbenbart misforhold til tjenestemandens forseelse. Denne ordning finder man principielt ingen anledning til at ændre, men i tilslutning til forslaget om refusion efter samme retningslinjer som i straffesager foreslås bestemmelsen affattet således, at afgørelsen træffes under hensyn til disciplinærsagens udfald og omstændighederne i øvrigt.

Til § 24.

Man har ikke fundet anledning til at fremsætte forslag om væsentlige ændringer af reglerne om disciplinærstraffe, men der bør finde en tilpasning af reglerne sted.

Afgrænsning af begreberne forsættelse og forflyttelse har i enkelte tilfælde voldt vanskeligheder, hvilket antagelig hænger sammen med, at der ikke foreligger en klar definition af begreberne. Forsættelse antages at dække overførelse til andet arbejde på samme eller andet tjenestested, men uden at det reelt har karakter af ansættelse i en ny stilling. Forflyttelse foreligger herefter, hvor ændringen må karakteriseres som ansættelse i en ny stilling, hvorved tjenestemanden stiltiende afskediges fra den hidtidige stilling. Der er givet udtryk for, at der fremdeles er behov for sanktioner af begge typer, og for at opnå harmoni mellem disse regler og kommissionens udkast til nye bestemmelser om ansættelsesområder, foreslås det at bestemmelserne affattes uden brug af ordene forsættelse og forflyttelse. Herefter kan sanktionsmulighederne i denne relation angives som overførelse til andet arbejde eller andet arbejdssted eller til anden stilling inden eller uden for ansættelsesområdet.

Den i lønnings- og pensionslovens § 18 indeholdte henvisning til grundlovens § 27 forekommer det ikke nødvendigt at opretholde, og henvisningen til grundlovens § 64, der angår dommere, kan udgå på dette sted, da der som nævnt i lovudkastets § 34 er optaget en samlet bestemmelse om de for dommere gældende særregler i relation til tjenestemandsløven.

Regler svarende til de i lønnings- og pensionslovens §§ 60 og 61 indeholdte er ikke foreslået med-